

men ret hurtigt blev det forandret, omsat til Penge, saaledes at hver Kubikfavn Kryolit blev sat til en Værdi af 2,400 Kr., og Kryolitselskabet skulde deraf aflevere $\frac{1}{5}$, 240 Kr., ligegyldigt, hvorledes Prisen i øvrigt var paa Kryolitten, ligegyldigt, om Selskabet solgte sin Kryolit, ligegyldigt, om Skibet med Kryolitten forliste paa Vejen. Disse Konditioner har man sat for det gamle Kryolitselskab og tilmed sat dem den Gang ved den første Koncession paa 10 Aar. Selskabet fik ikke Ene-ret paa at bryde Kryolit, nej, Staten forbeholdt sig sin Ret til at bryde Kryolit, ja, forbeholdt sig endog at give andre Ret til at bryde Kryolit. Den gjorde det, den Gang den gav 2 Selskaber Ret til at bryde Kryolit der oppe. Det ene gik imidlertid hurtigt ud af Spillet, det andet Selskab derimod købte Kryolitselskabet ud for 30,000 Kr. Saa vanskeligt var det den Gang at opnaa en Koncession i Grønland. Nu er der straks fra Begyndelsen paa 20 Aar givet en Mand en Koncession, ifølge hvilken han er eneberettiget til i de danske Kolonidistrikter paa Vestgrønland uden for Kryolitselskabets Omraade at bryde og derfra udføre Kobber, Bly, Grafit, Asbest og Glimmer, og hvis andre skulde opdage saadanne Lejer, ere de forpligtede til at overlade Koncessionshaveren at udnytte disse Lejer, de kunne ikke gøre det selv. Og hvad skal han saa betale? 10 pCt. af det aarlige Nettooverskud! Det er paa den Maade, man nu udsteder en Koncession. Det er maaske for at opfylde de Udtalelser, som Christoffer Hage fremsatte den 18de Januar 1901, som Finanslovsforslaget Ordfører, og som lød saaledes: „Det maa ligge en forstandig Administration paa Sinde at have et vaagent Øje med enhver Mulighed for, at de mere eller mindre sjældne Mineralier, som findes i Grønland, kunne praktisk udnyttes til at bringe Staten forøgede Indtægter.“ — Hage sagde i Fjor som Finansminister, da han berørte Toldspørgsmaalet, at en Toldlov maatte hvile i sig selv, det vil sige, han gjorde Krav paa, at der maatte gives Kompensation for det Tab i Indtægter, en Toldrevision muligvis kunde medføre. Han fremsatte dette Krav med ikke mindre Styrke, end Estrup gjorde i sin Tid — selvfølgelig. Jeg ved ikke, hvorledes den Toldlov kommer til at se ud, som Finansministeren kommer til at fremsætte, men hvis den ærede Finansminister skulde have tænkt paa nogen Kompensation for mulige Tab i Indtægterne ved denne grønlandske Kon-

cession, vil jeg bede ham gøre sit Regnestykke om igen.

Endnu er der kun tre Punkter, jeg meget kort skal omtale. Jeg vil tillade mig at henstille til den højtærede Finansminister at tage under Overvejelse, om det ikke nu vilde være muligt, forstandigt og forsvarligt at tilvejebringe en Forhøjelse for en Mængde gamle Pensionister her i Landet, som have deres smaa Pensioner i Henhold til Love, som ere givne paa Tider, i hvilke vi levede under ganske andre økonomiske Vilkaar end nu for Tiden. — Dernæst vil jeg henstille til den højtærede Kultusminister, om det ikke var muligt, at de Bevillinger, der gives til Understøttelse af Kunstnere og Videnskabsmænd, kunde blive givne paa en Maade, der var mere i Overensstemmelse med den Hensigt, i hvilken de gives. Jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder med Hensyn til Uddelingen af disse Understøttelser, der dels ere Rejseunderstøttelser og dels Understøttelser til Uddannelse, men jeg maa undre mig over, hvad det er for nogle mærkelige Middelmaadigheder, det lykkes Ministeren at faa med — det vil sige, der er jo en Mængde dygtige Mennesker der imellem, men nogle Middelmaadigheder. — At man ikke ganske gaar fri for Justitsministerens protegerende Haand, er sikkert og vist. Det er imidlertid klart, at 100 eller 150 Kr. slet ikke er nogen Sum at give et Menneske at uddanne sig for i et eller andet Fag, eller i en eller anden Kunst. Vi maa virkelig bort fra dette at kaste saadanne Smaastumper rundt omkring til nærmere eller fjernere Venner og ind paa dette, at disse Penge skulle gives til Folk, om hvem det er givet, at de kunne udrette noget ved den Understøttelse, at de ved den kunne uddanne sig enten i Videnskab eller Kunst, saa at Nationen eller en Del af Nationen virkelig kan have paaviselig Nytte deraf. Det kan man ikke opnaa ved at uddele slige Summer til disse mange Mennesker. Jeg henstiller, naar Beløbet ikke kan forhøjes, at uddele det til kun en Trediedel eller en Fjerdedel af dem, som nu faa, og at det saa gives til Mennesker, som ikke maa sættes til Side for disse mange forskellige Hensyn, der aabenbart er ved Uddelingen af disse Understøttelser, at man virkelig giver til Mænd eller Kvinder, der have vist ved deres Gerning, at der kan sættes gode Forhaabninger til deres videnskabelige og kunstneriske Fremtid.